

Zpráva o činnosti ČSS v letech 2017 – 2018 pro Valné shromáždění konané 29. 11. 2018

Vážené a milé kolegyně,

vážení a milí kolegové,

je mi milou povinností předložit Valnému shromáždění České sociologické společnosti zprávu o činnosti. Minulou zprávu za období 2015 – 2016 jsem předkládal 1. 2. 2017 na Valném shromáždění, které se konalo v Praze. Tato data zmiňuji záměrně, hlavně proto, abych vysvětlil zavedení nového termínu konání Valného shromáždění. Časový posun (z února na listopad) jsme v Hlavním výboru zvolili hlavně s ohledem na funkčnost Hlavního výboru, neboť jestliže se Valné shromáždění, na kterém byla schválena kandidátní listina do voleb Hlavního výboru a Kontrolní komise, konalo na sklonku zimy a začátku jara určitého kalendářního roku, pak po proběhlých volbách se nově zvolené orgány ČSS ujaly činnosti přibližně v polovině roku. Nyní se scházíme už v listopadu hlavně proto, abychom celý proces volby Hlavního výboru a Kontrolní komise načasovali tak, aby se nově zvolený Hlavní výbor a Kontrolní komise ujaly výkonu svých pravomocí co nejdříve.

Tím se dostávám k jednomu z hlavních bodů našeho dnešního jednání, a tím je sestavení a schválení kandidátní listiny do volby Hlavního výboru a Kontrolní komise. Ať již volba dopadne jakkoliv, chtěl bych na jedné straně popřát novému Hlavnímu výboru hodně energie a vytrvalosti do další činnosti, a na straně druhé moc poděkovat stávajícímu výboru (resp. jednotlivým členkám a členům) za vše, co pro ČSS udělali. Rád bych poděkoval jmenovitě Jiřímu Vinopalovi a Heleně Kubátové za výkon funkce místopředsedů, Aleně Miltové za pečlivou práci hospodářky, kteří se kromě výkonu těchto funkcí zapojovali do dalších aktivit. Děkuji také za aktivní přístup Hynku Jeřábkovi, Ivě Šmídové, Dušanu Janákovi, Kazimíru Večerkovi, Milanu Tučkovi, Miroslavu Paulíčkovvi a Janu Váněmu. Děkuji také členům Kontrolní komise, tj. Jiřímu Šubrtovi, Michalu Kotíkovi a Martině Štípkové. Všichni pracovali bez nároku na jakoukoliv finanční odměnu a vždy nezištně pro rozvoj české sociologie.

Během funkčního období tohoto Hlavního výboru se podařilo více zapojit do činnosti ČSS hlavní sociologická pracoviště v ČR. Díky posílení pozice kolektivního členství se do činnosti ČSS zapojili v pozici kolektivního člena zástupci následujících pracovišť: Katedra sociologie, andragogiky a kulturní antropologie Univerzity Palackého v Olomouci; Katedra sociologie Fakulty filozofické Západočeské univerzity v Plzni; Katedra sociologie Fakulty sociálních studií Masarykovy univerzity v Brně; Katedra sociologie Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze; Institut sociologických studií Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy v Praze; Katedra sociologie Filozofické fakulty Univerzity Hradec Králové; Katedra sociologie Filozofické fakulty Ostravské univerzity a Sociologický ústav AV ČR. Zástupci kolektivních členů se zúčastňovali jednání Hlavního výboru a aktivně se do jednání zapojovali. Rád bych při této příležitosti poděkoval Sociologickému ústavu AV ČR, který našim jednáním vždy poskytl zázemí.

- Z hlediska odborného působení ČSS je nejdůležitější fungování odborných sekcí, kde se odehrává část odborných aktivit ČSS. Není asi nic překvapujícího, že odborné sekce fungovaly různě intenzivně. Mezi ty s pravidelnou aktivitou patřily sekce sociální antropologie (Gellnerovské semináře), které daří svoji činnost koncipovat mezinárodně a sekce Sociální patologie, jejíž konferenční sborníky vycházejí pravidelně a včas (což je v dnešní době často nevídané). V této souvislosti bych rád poděkoval za

soustavnou péči o téma sociální patologie členu Hlavního výboru Kazimíru Večerкови, díky němuž se podařilo nejen udržet důležité sociologické téma, ale také zájem některých (nových či stabilních) členů a členek ČSS. Rád bych v tomto kontextu také ocenil činnost sekce sociologické teorie a sekce integrálního zkoumání člověka.

Již tradiční součástí naší činnosti je udělování studentské Ceny Miloslava Petruska za nejlepší odborný článek vydaný v časopise s recenzním řízením v oboru sociologie. Je jistě potěšitelné, že zájem o tuto soutěž trvá, byť počet nominovaných textů kolísá, což je ovšem dáno rytmem studia a dobou recenzního řízení. Avšak více než dobrou zprávou je skutečnost, že kvalita nominovaných textů roste, což lze doložit zvyšujícím se množstvím textů publikovaných v časopisech zařazených do databází Web of Science a Scopus. Zřejmě také je, že studenti si rychle osvojili požadavek na mezinárodní rozměr tvůrčí činnosti, který je nezbytností a standardem dnešního fungování vědy, včetně české sociologie, a publikují své texty v angličtině. Oceněné studentské odborné studie tak dokládají začlenění studentů do odborných týmů a akademického provozu, což je skvělá zpráva. Rád bych na tomto místě poděkoval všem, kteří se do soutěže aktivně zapojili, včetně těch, kteří zasedli v hodnotící komisi a především Hynku Jeřábkovu, který o tuto soutěž pečuje s velkým zanícením.

Výsledky za rok 2017, resp. soutěž z roku 2016: 1. místo Jakub Mlynář: Stroje, texty, sítě a jiné obrazy. Metaforický rozměr sociologie. *ACTA UNIVERSITATIS CAROLINAE, PHILOSOPHICA ET HISTORICA 2 / STUDIA SOCIOLOGICA XXI*, s. 51–71. 2. místo Blanka Jirkovská: Panuje rovnováha mezi pracovním úsilím a odměnami u profesionálů v dlouhodobé péči? *ACTA UNIVERSITATIS CAROLINAE, PHILOSOPHICA ET HISTORICA 2 / STUDIA SOCIOLOGICA XXI*, s. 115–131. 2. místo Alena Lochmannová: Vězeňský trh – hybridní barter a komoditní peníze v prostředí českých věznic. *Acta FF ZČU*, roč. 8, 2016, č. 1, s. 25–42.

Výsledky za rok 2018, resp. soutěž z roku 2017: 1. místo Johana Kotišová: Cynicism ex machina: The emotionality of reporting the 'refugee crisis' and Paris terrorist attacks in Czech Television. *European Journal of Communication*, 2017, Vol. 32 (3): 242–256 (first published March 14, 2017). 2. místo Jaromír Mazák a Tomáš Diviák: Transactional activism without transactions: network perspective on anti-corruption activism in the Czech Republic. *Social Movement Studies*, published online 23 November 2017. 2. místo Lukáš Dirga: Body as a Project: The Relationship Czech Prisoners Have to Their Bodies. *Sociológia – Slovak Sociological Review*, 2017, Vol. 49, No. 6: 636–656. Slavnostní vyhlášení vítězů tohoto ročníku se uskuteční na závěr tohoto Valného shromáždění.

Novým prvkem v činnosti ČSS je udělování Ceny České sociologické společnosti za vynikající publikaci. Hlavní výbor se inspiroval u jiných národních společností (i těch ne přímo sociologických) a po řadě diskusí se rozhodl vytvořit novou cenu, která nebude nijak omezena věkem a jejíž hodnota bude (pokud možno) prestižní. Neduhem české sociologické obce je totiž častá neznalost vlastní, tedy domácí odborné produkce. Jistě to bude důsledkem snahy dosahovat mezinárodně srovnatelné kvality našich odborných textů, což je jistě chvályhodné. Na druhou stranu nezájem o naše vlastní publikace vede k výrazné slabosti české sociologie, kterou je neexistence intelektuální tradice či původních „škol“. Málokdo explicitně navazuje na své kolegyně a kolegy, a to nejen současné. Zavedení nové tradice, tedy udělování Cen ČSS, by mohlo přispět nejen k ocenění práce našich kolegyně a kolegů, ale také k vytváření linií či škol uvnitř poněkud neforemné české sociologie. Jsem rád, že první Cenu ČSS získala Hana Librová, resp. publikace, která nejenže navazuje na autorčino dlouhodobé badatelské působení, ale na jejímž vzniku spolupracovali také její žáci.

Smyslem a funkcí ČSS je vytváření prostoru pro setkávání všech, kteří mají zájem o rozvoj sociologie. A jaké setkání je po odborné stránce nejvýznačnější pro Českou sociologickou společnost a českou sociologickou obec? Bezsporně je to Výroční konference naší společnosti. Ta letošní se koná v roce stého výročí vzniku Československa. Není tedy divu, že nese název „Česká společnost a sociologie – diagnózy a perspektivy (1918–2018)“. Její organizace se ujal tým z Katedry sociologie Filozofické fakulty Univerzity Hradec Králové pod vedením Miroslava Joukla a musím říci, že se své úlohy zhostil skvěle. Po úspěšných výročních konferencích minulých let organizovaných FSV UK v Praze a FF UK v Praze, které byly výborně připraveny Hynkem Jeřábkem, resp. Jiřím Vinopalem přichází konference, která nás posunuje zase o pěkný kus dál. Svým pojetím tato konference naplňuje naši představu, že Výroční konference ČSS by měla být mimořádnou událostí, na které by nikdo z české sociologické obce neměl chybět. Rád bych zde poděkoval nejen všem, kteří se na přípravě konference bezprostředně podíleli, ale také Královohradeckému kraji, který naši konferenci dotačně podpořil, a samozřejmě vedení Filozofické fakulty, které bylo vůči naší konferenci v mnoha ohledech velmi vstřícné.

Kromě přípravy Výroční konference v letošním roce ČSS organizovala či poskytla záštitu dalším akcím a konferencím. Na tomto místě zmiňme alespoň konferenci, která slouží k udržování spolupráce se slovenskou sociologickou obcí. V listopadu 2017 se uskutečnila v Ostravě konference „Sociologické výzvy ve středoevropském kontextu“, jejíž organizací byla pověřena Katedra sociologie FF Ostravské univerzity. Konference byla výborně připravena a její odborný i doprovodný program byl inspirativní. Tato konference je součástí tradice tzv. česko-slovenských sociologických dnů, které měly letos již osmý ročník. Je dobré připomínat naše společné zkušenosti, které sdílíme se slovenskou sociologií a podporovat spolupráci, která byla bezpochyby oslabena rozdělením společného státu, jehož vznik si letos připomínáme. Vzájemná spolupráce se slovenskými kolegy a kolegyněmi by si jistě zasloužila větší pozornost a je vhodné ji podporovat různými způsoby i v budoucnosti.

V neposlední řadě bych rád připomněl, a ocenil, že uplynulém období byly spuštěny nové webové stránky společnosti a také facebookový profil, které si rychle našly pravidelné návštěvníky a odběratele událostí. Jde o důležité posílení integrativní funkce společnosti a jejího působení jakožto ústředního místa pro sdílení a komunikaci napříč českou sociologií.

Rád bych na tomto místě poděkoval všem, kteří se na činnosti České sociologické společnosti podíleli, ať již organizačně nebo účastí na jejích akcích. Současně přeji novému Hlavnímu výboru, který vzejde z voleb, které proběhnou co nejdříve po sestavení a schválení kandidátní listiny naším zasedáním, hodně energie a vytrvalosti v jeho činnosti. Totéž přeji i nové Kontrolní komisi.

V Hradci Králové 29. listopadu 2018

jménem Hlavního výboru Dušan Lužný